

REFERAT Sundheds- og Forebyggelsesudvalget_2018-21 d. 12-08-2019

Mødedato Mandag d. 12. august 2019 kl. 18:30

Mødested Udvalgsværelse 2

Innholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Målrettede penge til sundhedsinvesteringer der virker – Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje	4
Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om træning for kommunale medarbejdere	12
Høringssvar vedr. Region Hovedstadens treårsplan "Sammen om Psykiatriens Udvikling".....	15

Punkt 63: Meddelelser

00.22.00-P35-99-19

Sagsfremstilling

Status på ansøgningen til WHO Healthy Cities

Frederiksberg Kommune har siden 2014 været medlem af WHO European Healthy Cities Network. Healthy City netværket er et internationalt netværk af byer i Europa, der har forpligtet sig til at arbejde med WHO's strategi for sunde byer. Der er i alt 85 medlemsbyer i Europa, heraf 5 danske (København, Horsens, Fredericia og Lolland). 5. november 2018, pkt. 71, blev det besluttet at fortsætte medlemskabet og ved at søge om optagelse i netværket fase VII, der løber fra 2019-2024.

Fase VII i WHO's strategi for sunde byer bygger på FN's verdensmål - operationaliseret med de seks P'er: People, Places, Participation, Prosperity, Peace og Planet". Arbejdet med WHO's strategi løftes via Frederiksberg kommunes sundhedspolitik 2019-2022 og dennes organisering, men taler også ind i andre områder som for eksempel kommunens arbejde med FN's verdensmål.

På baggrund af udvalgets godkendelse sendte daværende borgmester Jørgen Glenthøj den 28. januar 2019, på vegne af Frederiksberg kommune et "letter of interest" til WHO, med budskabet om at Frederiksberg fortsat ønsker deltagelse og går i gang med at udarbejde den endelige ansøgning. Forvaltningen har modtaget materiale til ansøgningen og udvalget forelægges denne i efteråret. På baggrund af udvalgets godkendelse afsender borgmesterens ansøgningen til WHO. Herefter må forventes en sagsbehandlingstid på op til ca. 2 måneder, med forventet optagelse i slutningen af året.

Punkt 64: Målrettede penge til sundhedsinvesteringer der virker – Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje til forebyggelsesinitiativer: Status for 2019 og disponering for 2020

29.09.00-G01-168-19

Resume

Ved aftale om budget 2019-2022, blev der afsat 3 mio. kr. årligt til en pulje til forebyggelsesinitiativer, som forvaltes af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Udvalget forelægges til orientering status for puljens anvendelse i 2019. Endvidere forelægges til godkendelse forvaltningens forslag til udmøntning af puljens midler for 2020

Beslutning

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. tog orientering om status for 2019 til efterretning,
2. godkendte forvaltningens forslag til udmøntning af puljens midler til initiativer i 2020,
3. godkendte, at der forelægges en statusrapport for disponering af 2020-puljen i februar måned 2020,
4. godkendte, at der forelægges en statusrapport for disponering af 2020-puljen med foreløbigt forslag til disponering for 2021 i august måned 2020,
5. tog til efterretning, at der, jf. sag den 4. februar 2019, pkt. 8, forventes et mindreforbrug på 600.000 kr. i 2019, som søges overført til 2020 i 3. forventet regnskab i 2019,
6. oversendte sagen til Børneudvalgets og Undervisningsudvalgets orientering og henviste til børn og unges mentale sundhed som et opmærksomhedspunkt og
7. anmodede om, at udvalget får en drøftelse af temaet omkring kommunens samlede indsatser, herunder samarbejdet med praktiserende læger og region Hovedstaden, vedr. børn og unges mentale sundhed.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. tager orientering om status for 2019 til efterretning,
2. godkender forvaltningens forslag til udmøntning af puljens midler til initiativer i 2020,
3. godkender, at der forelægges en statusrapport for disponering af 2020-puljen i februar måned 2020,
4. godkender, at der forelægges en statusrapport for disponering af 2020-puljen med foreløbigt forslag til disponering for 2021 i august måned 2020, og
5. tager til efterretning, at der, jf. sag den 4. februar 2019, pkt. 8, forventes et mindreforbrug på 600.000 kr. i 2019, som søges overført til 2020 i 3. forventet regnskab i 2019.

Sagsfremstilling

Ved vedtagelsen af budgetaftale 2019 blev der afsat en årlig pulje på 3 mio. kr. til forebyggelsesinitiativer, som forvaltes af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Af aftale om Frederiksberg Kommunes Budget 2019-22, fremgår således:

”Partierne er enige om, at der skal afsættes penge til aktiviteter, hvis Sundheds- og Forebyggelsesudvalget skal kunne virke som et fleksibelt udvalg. På den måde vil det sikre fremdrift for kommunens sundhedspolitik, prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker. Udvalget skal herudover styrke sundhedsfremme i hele kommunens virksomhed sammen med de øvrige udvalg.

Derfor oprettes en pulje på 3 mio. kr. til forebyggelsesinitiativer, som forvaltes af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget”.

På møde den 4. februar 2019 godkendte Sundheds – og Forebyggelsesudvalget, at der forelægges en statusrapport for disponering af 2019-puljen, med foreløbigt forslag til disponering for 2020, i august måned 2019 (4. februar 2019, pkt. 8. Målrettede penge til sundhedsinvesteringer der virker – disponering af Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje til forebyggelsesinitiativer).

Udvalget godkendte, at da udvalgets arbejde og aktiviteter er struktureret inden for fire overordnede spor, vil forslag til disponeringen af puljen overordnet tage dette udgangspunkt. I det følgende forelægges til orientering status for puljens anvendelse i 2019 fordelt i de fire spor, og i forlængelse af dette peges der på forvaltningens forslag til udmøntning af puljens midler til initiativer i 2020. Til sidst opsummeres disse forslag i tabel 2.

1. Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå

Udvalget indtager en central rolle som inspirator og bannerfører for de øvrige udvalg, som ambassadør ift. byen samt som vidensbase ift. ny viden, erfaring og forskning.

Handleplanerne finansieres som udgangspunkt af de økonomiske rammer i de enkelte udvalg, og det vil derfor ikke være relevant at disponere puljen direkte i dette spor. Indirekte understøttes sundhedspolitikken naturligvis af den lange række initiativer i de øvrige spor, jf. nedenfor.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget vedtog den 4. februar 2019 (pkt. 8), at der ikke disponeres midler direkte til implementering af kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå, da handleplanerne som udgangspunkt finansieres af de økonomiske rammer i de enkelte udvalg. Dette er fortsat forvaltningens vurdering, hvorfor det indstilles, at der ikke disponeres midler til dette spor i 2020.

2. De generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og -kampagner samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget er tillagt den umiddelbare forvaltning af følgende områder: Børnetandpleje, Sundhedspleje, Børne/unge-læge, Omsorgstandpleje/Specialtandlæge, Forebyggelsespakker, generelle forebyggende sundhedstiltag og -kampagner samt forebyggende hjemmebesøg iht. Serviceloven §79.

Det er naturligt, at puljen understøtter udviklingstiltag i disse funktioner, da der her arbejdes direkte med forebyggende og sundhedsfremmende opgaver.

I 2019 er puljen disponeret i følgende indsatser under spor 2:

Partnerskaber med ungdomsuddannelserne

I 2019 er der afsat kr. 500.000 til aktiviteter i forlængelse af partnerskaber med ungdomsuddannelserne. Aktuelt er der indgået 3-årige partnerskaber med otte ungdomsuddannelser og partnerskabet løber til sommeren 2021. Der er stort engagement fra ungdomsuddannelserne og efterspørgsel på konsulentbistand og aktiviteter. Derfor er det vigtigt at fortsætte indsatsen, for at imødekomme efterspørgslen.

Det drejer sig om:

- Øget indsats inden for temaet røgfrihed, som ligger i tråd med igangværende fokus på Røgfri Generation:
- Udvidelse af indsatsen Samtaler om sundhed
- Udvidelse af indsats i forhold til alkohol- og rusmiddelforebyggelse i samarbejde med Frederiksberg U-turn, som er et behandlingstilbud til unge med stofproblemer under Frederiksberg Kommunes Rådgivningscenter:
- Øget indsats inden for temaet mental sundhed
- Øget indsats inden for temaet seksuel sundhed

Som grundlag for arbejdet gennemføres i 2019 en Ungeprofilundersøgelse for unge, som er elever på ungdomsuddannelser i Frederiksberg Kommune. Forudsætningen er, at 80% af ungdomsuddannelserne ønsker at være med. Gentagelse er hvert 2. år og afvikles således, at undersøgelsen hver anden gang foretages samme år som Region Hovedstadens Sundhedsprofil. Sundhedsprofilen udkommer næste gang i foråret 2022 med udgangspunkt i data fra 2021.

Derudover kobles partnerskabet på samarbejde med f.eks. Ungecentret og Frederiksberg U-turn om indsatserne på ungdomsuddannelserne med fokus på fastholdelse af de unge på uddannelserne og styrke de unges sundhed og trivsel.

Arbejdet er påbegyndt, og der er god fremdrift. Af evalueringen af 11. juli 2019 fremgår det at ungdomsuddannelserne overordnet vurderer partnerskabet som en stor ressource, der er med til at understøtte og fastholde arbejdet med elevernes sundhed og trivsel. Det skyldes især, at begge parter er med til at levere ressourcer og kompetencer ind i samarbejdet samt løfte konkrete opgaver i indsatsen. Den gensidige forpligtelse er noget ungdomsuddannelserne værdsætter.

Samarbejdet er blandt andet med til at gøre ungdomsuddannelserne klogere på målgruppen og kommunens tilbud, hvilket giver nye muligheder for at fremme elevernes sundhed og trivsel. At ressourcer mødes giver desuden skolerne en oplevelse af, at de opnår mere ved at samarbejde med Frederiksberg Kommune end ved at arbejde for samme mål alene. Disponering af midlerne blev givet i foråret 2019, og det tager et par måneder at få ansat personale til opgaven, hvorfor det ikke er muligt at gennemføre indsatsen og forbruge midlerne i relation til denne i 2019. Derfor er der behov for at overføre 100.000 kr. fra 2019 til 2020, samt yderligere 300.000 kr. for at kunne imødekomme efterspørgslen og yde en større indsats.

I 2020 foreslår forvaltningen at partnerskabet fortsættes, og at der disponeres kr. 300.000 til dette arbejde.

Reserveret disponering

I disponeringen af puljen for 2019 blev afsat en mindre del af puljen, svarende til 0,2 mio.kr, til behov for at understøtte konkrete initiativer.

Forvaltningen foreslår at beløbet på 200.000 kr. afsættes til handlinger afstedkommet af udfald af analysen af aktivitetsbestemt medfinansiering. Se nærmere under afsnittet om aktivitetsbestemt medfinansiering.

Rygestopmedicin til borgerne

I sag om Status på forebyggelsesindsatser og prioritering 2019 (20. maj 2019, pkt. 36, bilag 1) fremgår det at der i sagen vedrørende disponering af puljen for 2020 vil indgå relevante nye initiativer, der opfylder puljens formål og krav for puljens anvendelse. Som det fremgår af bilag 1 i denne sag, er der store sundhedsmæssige gevinster ved indsats målrettet forebyggelse af rygestart og rygestop.

Forvaltningens egne opgørelser af brugen af rygestopkurser på Frederiksberg viser, at der er en stigende andel af borgere med kortere uddannelse, der tager imod tilbuddet. Derudover ses det, at det i højere grad er borgere med større grad af nikotinafhængighed end tidligere, der deltager i forløbene. De positive erfaringer med udlevering af rygestopmedicin til borgere med lav socioøkonomisk placering indikerer, at indsatsen kan have en effekt på at mindske uligheden i sundheden blandt borgerne. Dette er i tråd med handleplanen for Røgfri Generation, hvor der beskrives et særligt ønske om at tage hensyn til socialt udsatte borgers særlige forudsætninger.

Tobaksforebyggelse er den mest omkostningseffektive forebyggende indsats. Derfor vil det være gavnligt at fortsætte rygestopmedicintilskud til borgere med lav socioøkonomisk status og (tilføje) storrygere, såfremt en fortsættelse af indsatsen godkendes af Lægemiddelstyrelsen. Der er tale om forholdsvis lille beløb med stor effekt.

I 2020 foreslår forvaltningen at der disponeres kr. 100.000 til rygestopmedicin som led i rygestopkurser.

Udvikling af app'en AlkoTæller

I sag om Status på forebyggelsesindsatser og prioritering 2019 (20. maj 2019, pkt. 36, bilag 1) fremgår det, at der i sagen vedrørende disponering af puljen for 2020 vil indgå relevante nye initiativer, der opfylder puljens formål og krav for puljens anvendelse. For Forebyggelsesenheden kan det f.eks. dreje sig om fortsættelse af app'en "AlkoTæller", der er nærmere beskrevet i såvel bilag 1 som bilag 2 i sagen af 20. maj 2019.

Borgere, som kommer i alkoholbehandling, vurderer gennemsnitligt, at de har haft et overforbrug af alkohol i 15 år, inden de kommer i behandling. Alkoholproblemer har store menneskelige omkostninger for den enkelte og for pårørende, og har samtidig store samfundsøkonomiske konsekvenser – til kommunal medfinansiering af sundhedsudgifter, sociale ydelser ved sygdom og ledighed, indsatser i familien, mv.

Totalt set vurderes Sundhedsstyrelsen, at gruppen af borgere med overforbrug af alkohol giver meromkostninger for 57 mio. kr. årligt i Frederiksberg Kommune.

En tidlig indsats, inden et alkoholproblem bliver stort, kan derfor betale sig, både for den enkelte og for kommunen. Det var i 2013 baggrunden for app'en AlkoTæller. AlkoTæller er produceret af Frederiksberg Kommunes Sundhedscenter i samarbejde med firmaet Mobile Identity. Formålet er at nå borgerne, inden alkoholproblemet bliver stort. Sammenlignet med fysiske samtaler har AlkoTæller den fordel, at borgeren ikke skal møde op i fx Sundhedscentret eller Rådgivningscentret, men selv vælger hvordan og hvornår, han eller hun vil bruge app'en. AlkoTæller lægger sig op af viden om effektive indsatser til storforbrugere, idet den primære metode i app'en er, at brugeren følger og dermed styrer sit alkoholforbrug.

I forhold til antallet af brugere er det et billigt tilbud. En analyse fra 2016 af app'ens brugere viste, at der i perioden 2013-2016 havde været 755 brugere, der havde brugt AlkoTæller mere end 20 gange. I forhold til produktionsomkostningerne svarede det til 330 kr. pr. bruger, som havde anvendt AlkoTæller mere end 20 gange.

Da den private samarbejdspartner i 2018 gik konkurs, og på grund af app'en alder samt nye regler for GDPR anbefales det at nyprogrammere app'en, hvis den igen skal være tilgængelig for byens borgere.

I 2020 foreslår forvaltningen at der disponeres kr. 200.000 til omprogrammering og relancering af app'en Alkotæller

Forløb om sundhed målrettet flygtninge, borgere som er familiesammenført med flygtninge samt borgere med anden etnisk baggrund end dansk, som modtager kontanthjælp

Frederiksberg Kommunes Center for Integration har udviklet et forløb med fokus på job og sundhed for en særlig gruppe borgere, hvoraf de fleste har helbredsmæssige udfordringer. Det drejer sig om flygtninge, borgere som er

familiesammenført med flygtninge samt borgere med anden etnisk baggrund end dansk, som modtager kontanthjælp, som alle vurderes at være aktivitetsparate, men som på nuværende tidspunkt har udfordringer med at deltage i den virksomhedsrettede aktivering og finde fodfæste på arbejdsmarkedet på grund af fysiske og/eller psykiske udfordringer. Formålet er at øge målgruppens sundhed og trivsel og øge deres aktivitetsparathed. I et samarbejde mellem Center for Integration og Sundhedscentret testes et koncept i efteråret 2019 for denne gruppe borgere, hvor indsatsen omfatter fysioterapeutisk træning. Ved at koble en fysioterapeutisk indsats på, øges muligheden for at øge trivsel hos målgruppen. Såfremt indsatsen, inkl. træning ved fysioterapeut, skal fortsætte i 2020, er der behov for 100.000 kr. til dette.

I 2020 foreslår forvaltningen at der disponeres kr. 100.000 til træning ved fysioterapeut koblet til indsatsen.

3. Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.

Sundhedsfremme- og forebyggelsesinitiativer foregår bredt i kommunen, hvilket skal afspejle sig i de øvrige politikker og indsatser, der varetages af andre fagudvalg i kommunen. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har en vigtig opgave i forhold til at ansøre til, at sundhedsfremme og forebyggelse prioriteres bredt i Frederiksberg Kommune.

Dette arbejde udmønter sig primært i, at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget engagerer sig i politik- og planprocesser på tværs af kommunen. Udvalget har i 2018-19 fokus på at være aktive i processen vedr. Bevæg Dig For Livet og i formuleringen og implementeringen af kommunens nye Udsattepolitik.

Størst fokus er der dog på at fremme en forebyggelses- og sundhedsfremmevinkel ind i formuleringen af en ny Frederiksbergstrategi. Heri indgår arbejdet med 'fase 7' i medlemskabet af WHO Healthy City.

I 2019 er puljen disponeret i følgende indsatser under spor 3:

Aktiviteter i forlængelse af WHO European Healthy Cities Network

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget godkendte den 5. november 2018, at Frederiksberg Kommune ansøger om at fortsætte deltagelsen i fase VII af WHO's European Healthy Cities Network (5. nov. 2018 pkt. 72). Som medlem af netværket forpligter Frederiksberg, sammen med fire andre danske byer, sig til et stadigt øget ambitionsniveau for sundhed og trivsel for byens borgere – inspireret af og i samarbejde med andre europæiske Healthy Cities.

Der forelægges særskilt plan for disponering af disse midler i efteråret 2019 i forbindelse med ansøgningen til fase VII.

Dette arbejde er tæt knyttet til implementeringen af Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik 2019-2022, men der er også prioriteret særlige indsatser i kraft af engagementet i European Healthy Cities Network.

Ved sag den 4. februar 2019, pkt. 8, blev afsat 400.000 kr til dette arbejde.

I 2019 foregår dette blandt andet via afprøvning af det skotske koncept The Place Standard Tool i Lindevangsparken i et samarbejde mellem Sundhedscentret og By-, Kultur- og Miljøområdet (Sundheds- og Forebyggelsesudvalget pkt. 60, 3. juni 2019). The Place Standard Tool er et værktøj, der kan bidrage til at kortlægge et konkret område ud fra 14 forskellige emner, der spreder sig over de 6 P'er i WHO's strategi for sunde byer. Værktøjet er udviklet og anvendt i Skotland, og Frederiksberg vil, i samarbejde med Sund By Netværket, afprøve det i dansk kontekst og dermed også bidrage til viden på området.

The Place Standard Tool afprøves som en del af områdeudviklingen i Finsensvej Vest i projektet "Byens Rum – livet mellem husene i Lindevangsparken". Place Standard fungerer både som et kortlægningsværktøj og som et dialogværktøj, da det giver en enkel ramme til at strukturere samtaler om et sted. Det giver deltagerne mulighed for at tænke på de fysiske elementer for et sted (for eksempel dets åbne rum og transportforbindelser) samt de sociale aspekter (for eksempel: er der sociale fællesskaber og føler beboerne at de hører til, føler sig trygge og har de medindflydelse på hvor de bor?).

Forskning viser, at måden hvorpå steder fungerer, føles og tager sig ud, kan påvirke menneskers sundhed og trivsel. Modellen er dermed både en måde at inddrage borgerne i indretningen af den by, de bor, lever og arbejder i. Det er også et værktøj, der fordrer tværfagligt samarbejde.

Som en del af deltagelsen i Sund By Netværkets afprøvning af modellen, stiller Frederiksberg med en aktionslæringsgruppe med repræsentanter fra forvaltningen.

Organisatorisk sundhedskompetence

En anden særligt prioriteret indsats er en styrkelse af hvad der kan kaldes "organisatorisk sundhedskompetence" i Frederiksberg Kommunes forebyggelsestilbud til borgerne.

Alle skal have mulighed for at leve et sundt liv, men den sociale ulighed i sundhed er en af de helt store sundhedsudfordringer i Danmark. Der er eksempelvis stor ulighed i hvem der får en hjertesygdom, men der er også stor ulighed i hvilken behandling de ramte får, ligesom konsekvenserne af at få en hjertesygdom også er ulige fordelt. Selvom alle borgere i Danmark på papiret har lige adgang til sundhedsvæsenets tilbud, er der stor forskel på hvordan forskellige grupper af borgere bruger tilbuddene samt i hvilket omfang de har glæde af dem.

Begrebet 'sundhedskompetence' handler om, hvordan den enkelte borger kan forstå, vurdere og handle på den viden, de får i sundhedsvæsenet – fx viden om deres sygdom og behandling og hvad de selv kan gøre, for at få det bedre. Århus Universitet er i øjeblikket ved at teste en australsk model for styrkelse af organisatorisk sundhedskompetence i dansk kontekst. Modellen tager udgangspunkt i ideen om, at hvis man vil fremme lighed i sundhed, må man gøre noget ved det sundhedssystem, som borgeren skal navigere i og på den måde imødekomme nogle af udfordringerne ved, at nogle borgerne har lave sundhedskompetencer. Med andre ord: Det er ikke borgerne der skal blive bedre til at navigere i systemet, men systemet der skal blive bedre til at imødekomme de behov, som borgerne har. Indsatsen vil bestå af afvikling af 3 workshops i samarbejde med Århus Universitet, samt udvikling af handleplan for forebyggelsesområdet. Projektet opstartes som pilotprojekt med henblik på at udbrede konceptet og samarbejdet indledes i efteråret 2019. For at skabe et solidt videns- og erfaringsmæssigt fundament at teste ud fra, planlægger forvaltningen at afholde pilotprojektet i 2020. Derfor foreslås det at overføre kr. 200.000 til 2020.

Arbejdet med implementering af indsatser i forlængelse af WHO Healthy Cities netværket fortsættes og dermed er der fortsat behov for at tilføre midler til de gode indsatser, samt udvide indsatsen til at involvere mikropartnerskaber. Derfor foreslår forvaltningen at disponere kr 500.000 fra 2020-puljen.

4. Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg

Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets måske vigtigste opgave vil være at arbejde med det forebyggende og sundhedsfremmende aspekt i samtlige kommunale opgaver uanset, at udvalget ikke i praksis vil have et eget driftsmæssigt/økonomisk ansvar for de sundhedsfremmende og forebyggende opgaver. Dette vil ske i et integreret samarbejde med øvrige fagudvalg.

I 2019 er puljen disponeret i følgende indsatser under spor 4:

Røgfri Generation

Med Aftale om Frederiksberg Kommunes budget 2019-22 tilsluttede den samlede Kommunalbestyrelse sig en hensigtserklæring om røgfri generation 2030. Beslutningen skal ses i lyset af, at rygning er den enkeltstående faktor, der har størst betydning for folkesundheden og det mest omkostningseffektive potentiale for forebyggelse. Samtidig viser den seneste sundhedsprofil 2017 fra Region Hovedstaden, at 16% af de 16-24 årige i Region Hovedstaden ryger dagligt, og at der er en stigning i andelen af unge rygere. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har på den baggrund godkendt en handleplan for implementering af Røgfri generation 2030. Handleplanen er efterfølgende sendt i høring i de relevante fagudvalg samt i Magistrat som personaleudvalg. Handleplanen for Røgfri generation 2030 blev vedtaget i Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019.

Ved sag den 4. februar 2019, pkt. 8, blev afsat 500.000 kr. til dette arbejde.

I 2020 foreslår forvaltningen af disponere midler til ansættelse af medarbejder til kommunikation af implementeringen af Røgfri Generation, rygestopkurser til medarbejdere i kommunens institutioner samt projektledelse.

Arbejdet er påbegyndt og der er god fremdrift. Det foreslås at der også tilføres midler til implementering af Røgfri Generation i 2020 for at sikre et fortsat fokus på kommunikation og tilbud om rygestopkurser til ansatte.

I 2020 foreslår forvaltningen at der disponeres kr. 500.000 til Røgfri Generation.

Forebyggelse af unges alkoholforbrug

I sag den 4. juni 2018, pkt. 38 godkendte udvalget, at der i 2018 og 2019 med afsæt i sundhedsprofilens resultater skulle sættes fokus på rygning og alkoholvaner på tværs af alle udvalgsområder. I 2018 og 2019 har dette fokus mest centreret sig om rygning. Røgfri Generation er kommet godt fra start og al den erfaring, der er blevet skabt i regi af Røgfri Generation vil danne udgangspunkt i arbejdet med unges brug af alkohol. Unges alkoholvaner vil være fokus i efteråret 2019 og hele 2020.

I 2019 er der afsat 300.000 kr. til at påbegynde arbejdet med følgende indsatser/opgaver under overskriften "Unge og alkohol": 1) trygt natteliv og ansvarlig udskænkning, 2) festkultur på ungdomsuddannelserne, 3) salg af alkohol til unge. Forskning på området viser, at en række sikkerhedsproblemer for unge i nattelivet kan forebygges via indsatser på byniveau:

- Stærke samarbejder om bredspektrede indsatser på tværs af kommune, politi og udskænkingssteder.
- Skærpet tilsyn med problematiske udskænkingssteder
- Regulering af transporten i nattelivet
- Styrket politiindsats mod vold og ulykker på gadeplan
- Kurser i ansvarlig udskænkning
- Forbedrede arbejdsforhold for bartendere og dørmænd

Det bemærkes, at disse indsatser, hvis de skal være effektive, er en langsigtet og ressourcekrævende indsats, og at mange enkeltstående indsatser – eksempelvis kurser til serveringspersonale – er virkningsløse, hvis de står alene. I 2019 fokuseres indsatsen om unge og alkohol på tre områder:

- Trygt natteliv og ansvarlig udskænkning gennem en analyse af sikkerhedsproblemer i Frederiksbergs natteliv, som inddrager de unges perspektiv; samt fokus på det forebyggende potentiale i et styrket samarbejde om nattelivet, eksempelvis i regi af arbejdet med kommunens nye restaurationsplan
- Festkultur på ungdomsuddannelserne gennem blandt andet tilbud om støtte til afvikling af alkoholfrie morgenfester og generel bedre festkultur på ungdomsuddannelser
- Salg af alkohol til unge i butikker mv. gennem indgåelse af samarbejde med politi og detailhandelen med henblik på at fremme håndhævelsen af lov om salg af alkohol til unge.

Indsatsen lægger sig op ad partnerskaber på ungdomsuddannelser. Forebyggelsessagen i foråret 2020 vil indeholde indsats og forslag til handleplan.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget besluttede den 4. februar 2019 herudover et yderligere fokus på forebyggelse af alkoholindtag hos unge (pkt. 8. Målrettede penge til sundhedsinvesteringer der virker – disponering af Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje til forebyggelsesinitiativer).

Med afsæt i de gode erfaringer fra Røgfri Generation om et tværgående samarbejde på tværs af forvaltningen og kommunen, lægger forvaltningen op til en intensivering af arbejdet med at forebygge et stort og skadeligt alkoholforbrug blandt unge i 2020. Bl.a. peger børne- og ungelægen i Frederiksberg kommune på et intensiveret og netværksskabende samarbejde om forpligtende aftaler med forældrene i grundskolen. Jf. sag om forebyggelse 20. maj 2019 punkt 36.

Arbejdet igangsættes sent i 2019 og leder frem imod 2020. Det betyder også at kommunen har haft mulighed for at gøre sig mange gode erfaringer med Røgfri Generation, som der kan bygges videre på i Alkoholansvarlig ungdom 2020. Derfor forventes et behov for at overføre 100.000 kr fra 2019 til 2020, samt forslag om at tilføre aktiviteterne yderligere midler for at kunne yde en større indsats.

I 2020 foreslår forvaltningen at indsatsen om unge og alkohol fortsættes og intensiveres og at der disponeres kr. 500.000 til dette arbejde.

Aktiviteter i forbindelse med ABC for mental sundhed

ABC for mental sundhed er en forskningsbaseret mental sundhedsfremmeindsats. Frederiksberg Kommune er en af partnerne i ABC for mental sundhed, som blev etableret i 2016 med støtte fra Nordea-fonden i samarbejde med Statens Institut for folkesundhed, Sund By Netværket og en lang række foreninger og kommuner. Formålet er at styrke borgernes mentale sundhed ved at anspore dem til at gøre noget aktivt (Act), noget sammen (Belong) og noget meningsfuldt (Commit). ABC for mental sundhed består af aktiviteter, som er både netværksskabende, kapacitetsopbyggende og samfundsrettede. Aktiviteterne er med til at binde byen sammen, og der er dermed et klart civilsamfundsspor.

I 2019 anvendes 500.000 kr. til afholdelse af Motion i Lindevangsparken samt Fællesskabsfestival i samarbejde med KUBE. Målgruppen for Fællesskabsfestivalen er i 2019 unge, og der er samarbejde med ”På kant med kulturen”. Endvidere afholdes der i 2019 ”Patientforeningernes dag” med fokus på pårørende, og i oktober afholdes Verdens mentale sundhedsdag.

Udover de borgerrettede arrangementer med fokus på mental sundhed udbydes en Masterclass om ABC, som skal øge borgernes og medarbejderes viden om og engagement i ABC for mental sundhed.

Endelig gives i juni 2019 en 2-dages søvnvejlederuddannelse rettet imod medarbejdere, som har direkte borgerkontakt, eksempelvis i regi af forebyggende hjemmebesøg og samtaler om sundhed. 13 procent af de voksne borgere på Frederiksberg er meget generet af søvnbesvær eller søvnproblemer. Der er sammenhæng mellem søvnproblemer og hvordan borgerne vurderer deres helbred og hvor stressede de er. Formålet med søvnindsatsen er, at søvn skal

inkorporeres i sundhedsrådgivernes samtaler om sundhed. Det er hensigten, at borgerne får mulighed for at deltage på et kursus om søvn i 2020.

Disponering af midlerne blev givet i foråret 2019, og det tager et par måneder at få ansat personale til opgaven, hvorfor det ikke er muligt at gennemføre indsatsen og forbruge alle midlerne i relation til denne i 2019. Derfor er der behov for at overføre 200.000 kr. fra 2019 til 2020. Forvaltningen foreslår at der afsættes 0,3 mio.kr. i 2020 til fortsat aktivitet under ABC for mental sundhed.

I 2020 foreslår forvaltningen at der disponeres kr. 300.000 til fortsat arbejde med ABC for mental sundhed og aktiviteter i forlængelse deraf.

Analyse af aktivitetsbestemt medfinansiering

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har et særligt formål med at inspirere til og overvåge på tværs af kommunens øvrige fagudvalg, at der tages de rigtige initiativer i retning af at monitorere den aktivitetsbestemte medfinansiering. For at tilvejebringe et solidt grundlag for at varetage denne vigtige opgave, der omfatter 430 mio. kr. – eller ca. 8 % af kommunens samlede driftsudgifter, blev der i 2019 afsat 0,6 mio.kr. til en analyse af denne medfinansierings enkelte elementers effekter med det formål at afdække konkrete handlemuligheder for at nedsætte aktiviteten for Frederiksbergborgere og give nogle konkrete forslag til hvad der styringsmæssigt kan gøres.

Analysen gennemføres af firmaet H2I, der vil belyse det samlede billede af den aktivitetsbestemte medfinansiering, herunder somatik, psykiatri, i primær og sekundær sektor. Som led i analysen vil der bl.a. ske en identificering af mønstre vedr. Frederiksbergborgernes brug af sundhedsydelser i hospitalsregi, identificering af udviklingsmønstre som Frederiksberg Kommune kan forvente i de kommende år med fokus på borgere, som vi ikke allerede kender, beskrivelse af nye tiltag og en vurdering af hvordan de påvirker Frederiksberg Kommune, identificering af hvilke muligheder kommunen har for at undgå unødvendige forebyggelige genindlæggelser, samt identificering af elementer, og evt. tilhørende indikatorer, der kræver særlig opmærksomhed fra kommunens side i forhold til fremtidig styring.

Frederiksberg Kommune vil ifm. afrapporteringen af analysen modtage et bruttokatalog med indsatsområder, der enten direkte eller indirekte vil kunne forbedre den samlede økonomi uden forringelse af borgeroplevelsen. I processen vil der endvidere være et tæt samarbejde om data med Bispebjerg-Frederiksberg Hospital (BFH), da en stor andel af Frederiksberg Kommunes sundhedsaktiviteter vedrører hospitalet, og da hospitalet har en omfangsrig registrering og viden, der vil være værdifuld at bringe i spil ifm. analysen. Forvaltningen afholder første møde med BFH den 14. august. Forvaltningen foreslår, at den reserverede disponering på 200.000 kr. afsættes til handlinger, afstedkommet af udfald af analysen af aktivitetsbestemt medfinansiering.

Analysen gennemføres som nævnt af firmaet H2I og forventes færdig til december og forelægges i første kvartal 2020. H2I er en konsulentvirksomhed, der alene fokuserer på sundhed. H2I's kunder er fortrinsvis hospitaler, kommuner og organisationer indenfor sundhedsvæsenet, og engagementet fordeler sig på både offentlige kunder (75 %) og private aktører (25 %), og primært i Norden.

Forvaltningen foreslår at der i 2020 afsættes 500.000 kr. til afledte handlinger afstedkommet af analysens udfald til implementering i øvrige relevante fagudvalg.

Overførsel af midler fra 2019 til 2020

Af sag den 4. februar 2019 fremgår det at ”der kan opstå behov for at overføre midler over årsskiftet, da nogle af de foreslåede initiativer kan forskubbe sig”. Nedenfor ses en oversigt over forventet mindreforbrug i 3. kvartal. Ved vedtagelsen af budgetaftale 2019 blev der afsat en årlig pulje på 3 mio. kr. til forebyggelsesinitiativer, som forvaltes af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Tabel 1

Overført fra 2019-budgettet til 2020	Indsats	Mio.kr.
	Partnerskaber på ungdomsuddannelser	0,1
	WHO Healthy Cities	0,2
	Forebyggelse af unges alkoholforbrug	0,1
	ABC for mental sundhed	0,2
I alt		0,6

Forslag til disponering i 2020

Af tabellen fremgår det samlede forslag til disponering af puljen for 2020.

Tabel 2

Temaspør	Forslag til initiativ	Mio.kr.
1. Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå	Ingen initiativer. Se punkt 1. Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå	0,0
2. De generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og –kampagner samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper.	Partnerskaber med ungdomsuddannelserne	0,3
	Rygestopmedicin til borgerne	0,1
	Alkotæller	0,2
	Aktivitetsparate flygtninge og indvandrere	0,1
3. Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.	Healthy Cities fase VII (evt. også ulighed i sundhed - Health illiteracy)	0,5
4. Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg	Forebyggelse af unges alkoholforbrug	0,5
	Røgfri Generation – støtte til røgfri arbejdsdag, kommunikation	0,5
	Aktiviteter i f.m. ABC for mental sundhed	0,3
	Aktiviteter i forlængelse af analyse aktivitetsbestemt medfinansiering	0,5
I alt		3,0

Det foreslås, at der i august 2020 gøres status for disponeringen af 2020-puljen og at disponeringen af puljen for 2021 samtidig drøftes foreløbigt. Flere af de nævnte initiativer vil være flerårige, og samtidig kan der være brug for at justere kursen i nogen af initiativerne. Der kan opstå behov for at overføre midler over årsskiftet, da nogle af de foreslåede initiativer kan forskybe sig, f.eks. vedr. forebyggelse af unges alkoholforbrug. Statussagen, som forelægges i august 2020, vil indeholde en oversigt over dette behov.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser. Da der er tale om budgetforligsmidler, vil et eventuelt mindreforbrug i overensstemmelse med principperne for overførsel blive overført til 2020 i forbindelse med den automatiske overførselssag i kommunen.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 12. august 2019.

Punkt 65: Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om træning for kommunale medarbejdere inden for pleje, køkken og rengøring

00.01.00-A00-38-19

Resume

Rådmand Balder Mørk Andersen har stillet forslag til beslutning om obligatorisk træning for kommunale medarbejdere inden for pleje, køkken og rengøring. Forskning peger på, at træning kan forebygge smerter og forebygge for tidlig afgang fra arbejdsmarkedet, men der er ikke fundet evidens for, at det kan reducere sygefraværet.

Beslutning

Et flertal i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget (Flemming Brank, Alexandra Dessoy, Merete W. Hildebrandt, Helle Sjelle og Mette Bang Larsen) indstiller, at forslaget forkastes.

Sine Heltberg og Mette Bram tog forbehold med særlig henvisning til forslaget obligatoriske afsæt for medarbejdernes deltagelse.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget indstiller, at forslaget forkastes.

Sagsfremstilling

Rådmand Balder Mørk Andersen har den 8. april 2019, pkt. 95, stillet forslag til beslutning om træning for kommunale medarbejdere inden for pleje, køkken og rengøring.

”SF foreslår, at der iværksættes et forsøgsprojekt på Frederiksberg, hvor kommunalt ansatte inden for pleje, indkøb og køkken kommer til at træne i arbejdstiden.

I SF ønsker vi generelt at modarbejde nedslidning hos ansatte i Frederiksberg Kommune. Især social- og sundhedsassistenter er en af de mest udsatte medarbejdergrupper. Derfor foreslår vi at der efter en hørings- og udviklingsproces forankret i MED-systemet gennemføres et forsøgsprojekt med obligatorisk træning i arbejdstiden efter en model som medarbejdere og ledere i fælleskab har været med til at beslutte.

I udgangspunktet forestiller vi os i SF at modellen bliver lokalt forankret og fleksibel, således at den er åben for ændringer og løbende kan blive afpasset, således at de ansatte sikres medejerskab til projektet.

Det bemærkes, at forskning peger på, at der skal trænes minimum en time om ugen, for at der kan spores en effekt på sygefraværet.”

Kommunalbestyrelsen oversendte beslutningsforslaget til behandling i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget og Ældre- og Omsorgsudvalget.

Forvaltningens bemærkninger

Forskning på området peger på, at fysisk træning på arbejdspladsen kan forebygge smerter i bl.a. lænderyg og skuldre, ligesom undersøgelser tyder på, at træning kan forebygge for tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Derimod er der ikke fundet evidens for, at træning kan reducere sygefraværet. Sandsynligheden for at træningen har god effekt øges, såfremt den tilrettelægges som såkaldt Intelligent Træning; Det vil sige træning, der er tilrettelagt individuelt, så der tages højde for den enkelte medarbejders arbejdsbelastning og fysiske, kropslige, organisatoriske og praktiske barrierer samt fysiske sundhed.

Frederiksberg Kommune har stort fokus på medarbejdernes sundhed og på at forebygge nedslidning, hvor der bliver lagt vægt på motivation og oplysning. Afsættet er en individuel tilgang baseret på frivillighed og ansvarliggørelse i forhold til egen sundhed. Derudover tilbyder kommunen bl.a. fysioterapi til medarbejderne i form af rådgivning, fysioterapeutisk behandling på Sundhedscentret og træning på arbejdspladsen. Formålet er både at forebygge fysisk belastning på arbejdspladsen og hjælpe medarbejdere, der i forvejen har en skade eller smerter, der kræver behandling. Fysioterapeuten tilbyder både individuelle samtaler og gruppesamtaler.

Derudover kan medarbejderne benytte kommunens firmaaftale på fitness- og motionsområdet, ligesom kommunen deltager i den årlige DHL Stafet og kampagnen 'Vi cykler på arbejde'.

På plejecentre og i Hjemmeplejen har man stort fokus på medarbejdernes fysiske arbejdsmiljø. I forbindelse med Smart sundhed (ÆOU 20. maj 2019, pkt. 57) er der investeret i en række velfærdsteknologiske løsninger, som både gør borgerne mere selvhjulpne og fremmer et godt arbejdsmiljø. Eksempelvis er der indført halv- og helautomatiske senge på flere af kommunens plejecentre.

Forvaltningen vurderer, at et forsøg med obligatorisk træning vil bryde med den gældende praksis i arbejdsmiljøorganisationen i Frederiksberg Kommune med motionstilbud baseret på frivillighed suppleret med individuel behandling på konkret foranledning. Sammenholdt med, at der ikke er fundet evidens for, at træning reducerer sygefraværet finder forvaltningen ikke, at der er belæg for at fravige frivillighed som et bærende princip i forhold til arbejdet med medarbejdernes sundhed.

Forslagets afledte konsekvenser

Frederiksberg Kommune disponerer over i alt 12 plejecentre, hvor af 4 er kommunale og de øvrige enten selvejende eller på kontrakt. Såfremt der skal indføres obligatorisk træning for medarbejderne på de ikke-kommunale plejecentre vil det forudsætte, at der indgås en ny driftsoverenskomst/kontrakt.

Hvis Frederiksberg Kommune beslutter at indføre træning i arbejdstiden for medarbejderne på plejecentrene, vil det betyde, at der går tid fra beboerne, idet det ikke forventes, at tiden til træning vil blive opvejet af et reduceret sygefravær.

Visiterede borgere i Frederiksberg kommune kan vælge mellem den kommunale hjemmepleje og to private leverandører. Den kommunale hjemmepleje er organiseret ud fra den såkaldte Bestiller-Udfører-Model. Hvis Frederiksberg Kommune beslutter at indføre træning for medarbejderne i den kommunale hjemmepleje vil det betyde, at timeprisen pr. leveret time vil stige, idet det ikke forventes, at tiden til træning vil blive opvejet af et reduceret sygefravær.

Medarbejderomkostninger

Hvis medarbejderne skal gennemføre en times træning indenfor deres eksisterende arbejdstid, vil det være nødvendigt at foretage en tilsvarende opnormering af personalet på området. Dette er en forudsætning for, at de opgaver, medarbejderne på nuværende tidspunkt varetager blandt borgerne, også vil kunne håndteres, efter at ordningen træder i kraft. Samlet set vil dette kræve minimum 26 ekstra årsværk blandt gruppen af SOSU'er og sygeplejersker, hvilket svarer til en årlig merudgift på ca. 9,6 mio. kr.

Dertil kommer, at Intelligent Træning kræver særligt tilrettelagte træningsforløb baseret på den enkelte medarbejders arbejdsforhold og fysiske sundhed og livsstil. Programmet skal evalueres årligt, mhp. at tilrette det til medarbejderens aktuelle situation. Indførelse af Intelligent Træning vil derfor kræve, at man inddrager eksterne konsulenter med særlige kompetencer indenfor feltet. Medudgiften til dette anslås til ca. 1.000 kr. pr. medarbejder til opstart og 500 kr. årligt til vedligeholdelse af programmet. Udgiften til dette er i år 1 estimeret til i alt ca. 0,9 mio. kr. og de efterfølgende år til i alt 0,5 mio. kr.

Samlet set giver dette som minimum følgende merudgifter, såfremt ordningen indføres på området:

Udgifter i mio. kr.	2020	2021 og frem
Opnormering af medarbejdere	9,6 mio. kr.	9,6 mio. kr.
Intelligent Træning	0,9 mio. kr.	0,5 mio. kr.
I alt	10,5 mio. kr.	10,1 mio. kr.

Det forudsættes i ovenstående, at træning kan foregå indenfor kommunens eksisterende fysiske rammer og nuværende træningsudstyr. Såfremt dette ikke er tilfælde, vil udgifterne stige væsentligt.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 12. august, Magistraten den 19. august og Kommunalbestyrelsen den 26. august 2019.

Punkt 66: Høringssvar vedr. Region Hovedstadens treårsplan "Sammen om Psykiatriens Udvikling"

29.00.00-A00-6-19

Resume

Frederiksberg Kommune har modtaget forslag til en ny treårsplan 2020-2022 vedrørende psykiatriens udvikling til høring fra Region Hovedstadens Regionsråd. I treårsplanen "Sammen om Psykiatriens Udvikling" defineres en række fokuserede pejlemærker for psykiatriens udvikling i årene 2020-2022, som er udvalgt i tæt samarbejde med en bred skare af interessenter. I sagen vedlægges et høringssvar fra Frederiksberg Kommune til godkendelse i Socialudvalget samt til orientering i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget samt Børneudvalget.

Beslutning

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. tog udkast til høringssvar til efterretning,
2. opfordrede til, at det af høringssvaret fremgår, at Frederiksberg Kommune med tilfredshed har konstateret, at civilsamfundet indtænkes i Psykiatriens Udvikling, og at samarbejdet med civilsamfundet styrkes ved at understøtte indsatser, hvor civile bidrager til meningsfulde og værdiskabende aktiviteter for mennesker med psykisk sygdom, og
3. opfordrede til, at teksten i udkast til høringssvar strammes op omkring indsatserne omkring tidlig opsporing og koordineret indsats for børn og unge i mistrivsel.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget tager udkast til høringssvar til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrund

Frederiksberg Kommune har den 27. juni 2019 modtaget "Sammen om Psykiatrien til høring" fra Region Hovedstaden. Planen er sendt i høring til samtlige kommuner i Region Hovedstaden med høringsfrist den 9. september 2019.

"Sammen om Psykiatrien" sætter fokus på få og udvalgte områder, hvor Region Hovedstaden ønsker at løfte psykiatrien. Det er regionens Social- og Psykiatriudvalg, der på vegne af regionsrådet, har defineret pejlemærkerne, som er udvalgt i tæt samarbejde med en bred skare af interessenter, blandt andet patient- og pårørendeforeninger, medarbejdere, ledere, faglige organisationer og kommuner. For hvert udvalgt pejlemærke er en række konkrete indsatser beskrevet.

I planen præsenteres ligeledes regionsrådets ønsker om at arbejde bredere politisk både på et nationalt og kommunalt plan med at bekæmpe stigma og tabuer forbundet med psykisk sygdom og at rykke kommuner og regionen tættere sammen. Her er visionen, at borgere med psykisk sygdom skal opleve en fælles indgang til fælles tilbud med relevante faglige kompetencer uanset, om de modtager behandling fra kommune eller region. Ønsket om at rykke region og kommune tættere på hinanden er i tråd med de visioner, som Frederiksberg Kommune har for området.

Følgende indhold foreslås i høringssvaret:

Forslag til høringssvar

Frederiksberg Kommune skal først og fremmest benytte lejligheden til at takke for det gode samarbejde med Region Hovedstaden. Fra Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsrådets side skal særligt det gode samarbejde med Psykiatrisk Center København fremhæves. Børne- og Ungeområdet vil ligeledes gerne understrege det gode samarbejde med Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, ikke mindst omkring de igangværende satspuljeprosjekter for Styrket tværsektoriel indsats for børn og unges mentale sundhed (STIME) og Tværsektoriel implementering af forløbsprogrammer (TIF).

Frederiksberg Kommune finder, at "Sammen om Psykiatriens Udvikling" er en fin og gennearbejdet plan for psykiatriens udvikling, som regionsrådet i Region Hovedstaden har udarbejdet. Frederiksberg Kommune vil gerne rose regionsrådet for de gode perspektiver i planen, og kommunen anser det som positivt, at der er udvalgt fokuserede pejlemærker med forslag til konkrete indsatser i planen. Disse pejlemærker og indsatser stemmer godt overens med de visioner samt tiltag, som Frederiksberg Kommune har i og for psykiatriområdet.

Det tværsektorielle samarbejde

Det er Frederiksberg Kommunes vurdering at for at kunne imødekomme de kommende udfordringer med flere patienter og øget opgaveflytning/glidning til kommuner fra psykiatrien, at der er behov for at styrke og udvikle det tværsektorielle samarbejde mellem Frederiksberg Kommune og Region Hovedstaden yderligere. Hvilket ”Sammen om Psykiatrien” også lægger op til. På Frederiksberg har kommunen en årelang tradition for at løfte området på tværs af sektorer til gavn for fælles patienter/borgere, og det har allerede ført til gode resultater sammen med Region Hovedstaden.

På psykiatriområdet kan nævnes indgåelse af partnerskabsaftale i 2018 om Integreret Psykiatri mellem kommunen og Psykiatrisk Center København om sammen at finde fælles løsninger, som rækker ud over traditionel "silo-tænkning". Der er afholdt fælles patientfeedback og et event med deltagelse af medarbejdere for begge sektorer for at identificere kommende forbedringstiltag i det tværsektorielle samarbejde om fælles borgere/patienter. Derudover har kommunen opstartet et nyt satspuljeprojekt for udsatte hjemløse (ACT-projekt), hvor der er etableret et tværgående team med for eksempel fremskudt misbrugsbehandler, en socialsygeplejerske og fremskudte sagsbehandlere. I dette ACT-team er medarbejdere fra regionens psykiatriske gadeplansteam også repræsenteret.

Den integrerede psykiatri har via det forpligtende samarbejde med Psykiatrisk Center København et særligt fokus på tydeliggørelse af opgaver og ansvar, så borgeren oplever tryghed i sit forløb og i overgangen fra region til kommune. Det skal også forebygges, at borgere ”falder mellem to stole”, og det understøttes blandt andet af, at kommunale sagsbehandlere arbejder fremskudt med borgere under indlæggelse i regionen.

Derudover er der oprettet en indgang til Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet, så det er let for regionens ansatte at komme i kontakt med kommunen. Yderligere er der et fokus internt i kommunen på at sikre, at borgeren oplever en samlet indgang og indsats ved, at indsatserne bliver koordineret internt mellem relevante kommunale aktører.

Den integrerede psykiatri kan på sigt også udvides til børne- og ungeområdet, som ikke er omfattet af partnerskabsaftalen. Det kunne eventuelt ske ved regional deltagelse i kommunens ungekoordinationsudvalg. Dette udvalg er med til at skabe trygge sammenhænge ved at sikre og koordinere de rette foranstaltninger i overgangen mellem barn og voksen. Det kan også skabe en bedre overgang fra børne- og ungepsykiatrien til voksenpsykiatrien.

På sigt er det også en ambition fra Frederiksberg Kommunes side, at man med baggrund i partnerskabsaftalen arbejder hen mod fælles finansiering af indsatser for fælles borgere/patienter og ledelse på tværs af regionen og kommunen. Der er erfaringen fra kommunen side, at der er behov for at placere opgaver vedrørende bedre samarbejder på tværs konkret i arbejdsgrupper på tværs af sektorer med mandat til at skabe ændringer. Hvis målet er at ændre arbejdsgange, dele viden og styrke tværsektorielle samarbejder og gøre samarbejdet forpligtende, så er der behov for et fælles beslutningsforum. Ligeledes bør der følge økonomi med til dette arbejde.

Derudover anser Frederiksberg Kommune det for positivt at arbejde for mere fælles kompetenceudvikling af medarbejdere, der arbejder henholdsvis kommunalt og regionalt, som også er fremlagt i planen. Til budget 2020 i Frederiksberg Kommune er der således fremlagt et forslag om midler til fælles kompetenceudvikling til medarbejdere på det specialiserede socialområde for voksne, der arbejder med borgere, som har et forløb i psykiatrien samtidig med en kommunal indsats. Det er således vigtigt, at det bliver konkretiseret, hvordan samarbejdet med kommunerne omkring kurser etableres og forankres i planen.

Bedre forløb for børne- og unge

Frederiksberg Kommune finder det meget positivt, at der sættes fokus på bedre forløb for børn og unge i psykisk mistrivsel og på bedre overgange fra børne- og ungdomspsykiatri til voksenpsykiatri. Gode og sammenhængende forløb for børn og unge udgør et helt centralt formål med projekterne STIME og TIF, som Frederiksberg Kommune aktuelt samarbejder med Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center og en række andre af regionens kommuner om. Begge projekter har til formål at sikre børn og unge en tidlig, helhedsorienteret og sammenhængende indsats samt bedst mulig udredning og behandling på tværs af sektorerne. Projekterne har fokus på udvikling både i forhold til direkte indsatser til børn, unge og familier og af organiseringen af samarbejdet mellem kommune og region. Det kan anbefales, at der tages udgangspunkt i erfaringerne fra disse projekter, når der skal formuleres et konkret forslag til, hvordan Region Hovedstaden i tæt samarbejde med kommunerne og de praktiserende læger bedst kan understøtte den tidlige indsats.

Børn og unge som pårørende til voksne i psykiatrien er også et væsentligt fokusområde for det tværsektorielle samarbejde. Frederiksberg Kommune samarbejder aktuelt med Region Hovedstaden om forskningsprojektet VIA Family, der har til formål at tilbyde en intensiv og tværfagligt støtte til familier, hvor mindst den ene forælder på et tidspunkt i barnets liv har haft en alvorlig psykisk sygdom.

Frederiksberg Kommune foreslår, at der i planen tydeliggøres, hvordan kommunerne systematisk og forpligtende orienteres om behandlingsforløb for børn i psykiatrien, og i de 30 procent af behandlingsforløbene for voksne i psykiatrien, hvor der er hjemmeboende børn. Det kan være afgørende viden for den kommunale sundhedstjeneste,

dagtilbud og skoler samt PPR og familieafdelingen for at kunne bidrage til at understøtte behandlingsforløbene. Det vil samtidig være en væsentlig forudsætning for de kommuner, der arbejder med ”Sundhedsplejens besøg de første ti dage hos familier i udsatte positioner og i dagtilbud”, som understøttes med midler på Finansloven i 2019.

Udsatte borgere

På kommunens udsatteområde er der et særligt fokus på at arbejde aktivt med at forebygge ulighed i sundhed ved at integrere somatikken mere systematisk i socialområdet blandt andet via ansættelse af socialsygeplejersker.

I relation til borgere med dobbeltbelastning arbejdes der også aktivt på at sikre den bedste indsats. Frederiksberg Kommune har i 2019 indledt et samarbejde med regionen omkring dobbeltbelastede med ”ikke psykotisk lidelse”. Regionen tilbyder terapi til en brugergruppe, der ikke tidligere har været tilbud til. Denne indsats sker i tæt samarbejde med kommunens rusmiddelcenter.

Frederiksberg Kommune anser det for uhensigtsmæssigt at samle misbrugsbehandlingen i regionen, som regionsrådet anbefaler i planen.

Misbrugsbehandling ydes til mange forskellige typer af borgere. Eksempelvis borgere med ”lettere” ikke psykotiske problematikker, unge under 18, der er i kontakt med familieafdelingen, unge 15-25-årige, hashrygende, der er udfaldstruede fra uddannelse og beskæftigelse, socialt- og fysisk belastede opiatafhængige, borgere på botilbud, forældre med forsørgerforpligtelser, gravide, borgere i jobcentre mv.

En psykisk lidelse er for mange menneskers vedkommende ikke permanent, hvilket vil betyde nye udfordringer i samarbejdet mellem region og kommune og/eller udvikling af parallelle systemer med nye ”overgange”, der kan betyde, at borger igen ”tabes i sektorovergange”, da alle øvrige indsatser (ud over psykiatri- og misbrugsindsatser) omkring borgeren er forankret lovgivnings- og ressourcemæssigt i kommunalt regi.

Typisk opnås de bedste resultater når den samtidige misbrugs- og psykiatriske behandling understøttes af en familieorienteret tilgang, socialpsykiatriske tiltag og en beskæftigelsesrettet indsats – alle tre indsatstyper, der ligger i kommunerne.

Frederiksberg Kommune vurderer således, at det bliver sværere at skabe en sammenhængende indsats for en stor gruppe borgere, hvis misbrugsbehandlingen samles i regionen, ligesom det vil udfordre den opsøgende og forebyggende, koordinerede indsats, der ligger i kommunerne, også i forhold til børn, der opvokser i familier med misbrugs-/psykiatriske problemer.

Frederiksberg Kommune er dog enig i, at der er et behov for et tættere samarbejde om dobbeltbelastede borgere, og at der skal arbejdes med at implementere ”best practice” for ”shared care” på området.

Frederiksberg Kommune anbefaler en arbejds- og opgavefordeling mellem kommuner og regioner, som beskrevet i Sundhedsstyrelsens vejledning fra 2008 ”*Vejledning om den lægelige behandling af stofmisbrugere i substitutionsbehandling*”. Denne opdeling er udeladt i den seneste vejledning fra Sundhedsstyrelsen vedrørende den lægelige rusmiddelbehandling. Diagnose- og opgavefordeling i vejledningen fra 2008 er i overensstemmelse med anbefalingen fra FLOR, Foreningen for Ledere af Offentlig Rusmiddelbehandling, der repræsenterer 98 % af landets kommuner,

Derudover vurderer Frederiksberg Kommune, at der er brug for en fælles definitionen af og indsatser omkring målgruppen ”dobbeltbelastede”, der kan danne grundlag for en anerkendt arbejds- og opgavefordeling mellem kommuner og region. Fraværet af en fælles præcision af målgruppen ”dobbeltbelastede” udgør et selvstændigt fagligt og organisatorisk problem i de udførende led.

Afslutningsvis vil Frederiksberg Kommune gerne benytte lejligheden til at nævne, at det er en vision fra kommunens side at sidestille psykiatrien med somatikken, så borgere i psykiatriske forløb med en samtidig kommunal indsats kan forvente at få samme niveau af service og de samme indsatser som borgere i somatiske behandling. Denne vision blev også fremhævet på det fælles temamøde mellem Region Hovedstadens Social- og Psykiatriudvalg og Frederiksberg Kommunes Socialudvalg i starten af april 2019. Et eksempel på denne sidestilling kunne for eksempel være regionale læger på botilbud eller fælles it-løsninger, så kommunikation om fælles borgere/patienter bliver lettere.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 12. august 2019, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget (orientering) 12. august 2019, Børneudvalget (orientering) den 12. august, Magistraten den 19. august 2019 og Kommunalbestyrelsen den 26. august 2019.

Bilag

Bilag 1 Invitation til høring

Bilag 2 Høringsudkast Sammen om Psykiatriens Udvikling